

1. Innovationsboks slut 2023

1.1 Bakgrund och sammanfattning

	MKR	MKR
Innovation (Region Stockholm)	2022	2023
- Innovationsfonden	15,00	15,00
- Region Stockholm Innovation, inkl regionövergripande Innovationssatsningar	7,50	7,50
Innovation totalt	22,50	22,50

Region Stockholm Innovationsstrategi tydliggör ambition och inriktning för innovationsarbetet och fungerar som ett stöd vid utformning av lokala innovations- och utvecklingsstrategier. Innovationsstrategin innefattar fyra grundläggande inriktningar som följs upp årligen i Innovationsboks slutet integrerad innovation, intern innovationsutveckling, testmiljöer, samt innovation och inköp. Grunden i Innovationsboks slutet är en uppföljningsenkät av Region Stockholms innovationsverksamheter. Den innehåller två delar, en beskrivning av respektive verksamhets genomförda innovationsarbete under 2023 samt en skattning av verksamhetens innovationsmognad. Över tid ger det övergripande insikt om innovationsarbetets utveckling i region Stockholm.

Region Stockholms måluppfyllnad för innovation följs även upp mot två beslutade indikatorer. Under 2023 uppger 15 av 17 rapporterande nämnder och bolag att de aktivt arbetar med ett systematiskt innovationsarbete.

Inriktningen integrerade innovationsverksamhet arbetar via ett innovationsnätverk, en chefsgrupp innovation, en samordningsgrupp innovation, utbytesmöten och stöd till medarbetare i deras innovationsprojekt genom Innovationsfonden. Chefsgruppen Innovation består av chefer och representanter från innovationsenheter på samtliga akutsjukhus, inom Stockholms läns sjukvårdsområde, Trafik- och Kulturförvaltningen, AISAB, MediCarrier, Folkandvården och inom Locum, och sammanhålls av Forskning och innovation vid regionledningskontoret. Syftet är att Region Stockholms innovationsstrategi och innovationsmål i den årliga budgeten genomförs.

Samordningsgruppen innovation tar fram och föreslår regionövergripande strategiska innovationsprojekt till koncernledning och Tillväxt- och Innovationsutskottet. Under 2023 har flera regionövergripande innovationsprojekt genomförts. Projektet Platsoberoende Mobila Vårdlösningar/5G har genomförts 2021 – 2023, ett regionalt 3D-center har fortsatt etablerats, ett projekt om drömlarleverans av hjärtstartare har inletts, och kompetenscentrum för system- och tjänstedesign samt kompetensnav för innovationsledarutbildningar vidareutvecklats.

Innovationsfonden har under 2023 fördelat 15 miljoner kronor till medarbetares innovationsprojekt i två utlysningar. Totalt har 62 projekt fått stöd av Innovationsfonden under året. Projekten innefattar uppstartsansökningar, fortsättningsansökningar och implementeringsansökningar av innovationer, projekten ger viktiga förutsättningar för att innovationer ska fortsätta att utvecklas i Region Stockholms verksamheter.

Innovationsbokslutet fokuserar även på regional-, nationell- och internationell innovationssamverkan, regional utveckling och innovation, samt implementering av innovationer i Region Stockholm. Under 2023 har flera EU understödda projekt genomförts, tex Scale-up, Life Tech, Cohesion och IDEAS. Samverkan mellan områdena regional tillväxt/utveckling och innovation har stärkts.

Innovationsarbetet i Region Stockholm utvecklas också vidare genom samverkan med länets inkubatorer, stiftelser och lärosäten.

I det underlag som inhämtas inför innovationsbokslutet beskriver verksamheterna tydligt att indikatorer, nätverk, chefsgrupp och Innovationsfond är bra och viktiga stöd i att kommunicera behov och åtgärder lokalt för att öka innovationsförmågan. Det framkommer att ledningsgrupper inom förvaltningar och bolag inser vikten av att arbeta systematiskt med organisatoriskt lärande, med att ständigt utveckla, förändra och effektivisera olika delar av verksamheten.

Syfte med innovationsstrategin

Region Stockholms innovationsstrategi syftar till att stärka innovationsförmågan i samtliga verksamheter som ägs av eller utförs med finansiering från Region Stockholm så att nya lösningar används, sprids och integreras långsiktigt samt bidra till en högre livskvalitet för invånaren, patienten, närstående, resenären och besökaren. Innovationsstrategin främjar en kultur som bejakar medarbetarnas idéer och vilja till förändring. Innovationsarbetet ska genomföras med tydliga förutsättningar för och god kunskap om regelverk relaterade till utvecklingsarbete, innovationsupphandling-, hantering av immateriella rättigheter och samverkan med externa parter. Strategin omfattar fyra inriktningar; Integrerad innovation, intern innovationsutveckling, testmiljöer, samt innovation och inköp.

Koppling av innovationsstrategin till närliggande strategier

Stockholmsregionens näringslivs- och tillväxtstrategi är en konkretisering av den regionala utvecklingsstrategin, RUF5 2050. Den innefattar även stockholmsregionens forsknings- och innovationsstrategi för smart specialisering. Innovationsstrategin har även koppling till strategi för digitalisering, FoUU-strategi och Life science-strategi.

Uppföljning av det strategiska innovationsarbetet

Två beslutade indikatorer mäter hur Region Stockholms innovationsarbete utvecklas. Den kvantitativa indikatorn ”Nämnder /bolag har infört metoder och verktyg för att arbeta med innovationer på ett systematiskt sätt i den egna verksamheten”, visar att 88 % av rapporterade nämnder och bolag i Region Stockholm uppfyller målet 2023 dvs. lämnar ett ja svar (74 % 2022). Uppgången kan bero på ökad insikt om vad ett systematiskt innovationsarbete innebär vilket styrks i kommentarerna till i utfallet.

Syftet med den andra beslutade indikatorn, ”Innovationsgrad/ Innovationsmognad”, är att komplettera med ett kvalitativt mått som visualiserar och ger en tydligare bild av innovationsförmågans utveckling såväl internt som externt. Indikatorn Innovationsgrad innebär verksamheternas självskattning mellan 1–5 mot en stegvis ökande professionalisering av innovationsarbetet som i sin tur ökar verksamhetens mognadsgrad. Ett stödverktyg har etablerats för rapporteringen 2023 som skett från 17 bolag och nämnder. Rapportering och kommentarer visar att innovationsarbetet bidrar till att utveckla kärnverksamheten genom innovativa idéer och konkret utveckling av arbetsformer och arbetssätt vilket förbättrat innovationsgrad och innovationsmognad jämfört med tidigare år.

Exempel som nämns är etablering av styrsystem för innovation, deltagande i chefnätverk för innovation och projekt med syfte att minska oro för patienter på akutmottagning. Några nämnder och bolag nämner dock att omprioritering skett med minskande resurser för innovationsarbete till följd. Ett stort arbete kvarstår med utbildning i innovationsmetodik och processer i många verksamheter. Innovationsmognaden 2023 för Region Stockholm har totalt ökat till 3,28 jämfört med 3,0 för 2022.

	2020	2021	2022	2023
Innovationsgrad per nämnd och bolag mäts som innovationsmognad och självskattas i följande stegvisa utveckling	2	3	4	4
5) Etablerad innovationskultur (ex tydlig vision, förmåga, handlingskraft)				
4) Innovationssystem (ex strategisk plan, dedikerad budget)				
3) Proaktiv innovationsprocess (ex bygga kunskap, fokusområden, definierade roller)				
2) Reaktiv innovationsprocess (ex samlar idéer, process, beslutsråd)				
1) Spontana innovationsaktiviteter (ex brainstorm, idetävling)				

Fig 1 Innovationsmognadsgradskurvan är ett kvalitativt mått som visualiserar innovationsförmågans utveckling. Det innebär en självskattning mellan 1–5 mot en stegvis ökande professionalisering av innovationsarbetet som i sin tur ökar verksamhetens mognadsgrad.

1.2 Strategisk inriktning Integrerad Innovation

Innovationsstrategi (RS 2019-0672) – inriktning integrerad innovation

I tillägg till indikatorrapportering sammanställs via en enkät utförligt vad Region Stockholms innovationsnätverks verksamheter genomfört under året och hur väl de lyckas uppnå innovationsstrategins mål vilket här redovisas sammanfattningsvis.

Beskrivning hur innovationsstrategin bidragit i verksamheternas innovationsarbete och hur man har arbetat med handlingsplaner och implementering av Innovationsstrategin

Många verksamheter anser att de generellt utvecklat bättre struktur över innovationsarbetet. Projekt som kommit långt har dock haft problem att integrera projekten i klinisk vardag. Strategin har bidragit till att man skapat information, arbetsprocesser, beslutsvägar och rutiner

Flera verksamheter beskriver att de använder tjänstedesign som metod eftersom det möjliggör att visualisera patientens behov och upplevelser. Tidigt i processen skapas förutsättningar för att utveckla tjänster som stärker patientens och närståendes delaktighet i vården, något som är en viktig förutsättning för säker vård.

Exempel på regionövergripande strategiska innovationsprojekt inklusive samordningsprojekt:

- **Kunskapscenter inom System- & Tjänstedesign i Region Stockholm**

Kunskapscentret har vidareutvecklats 2023, det drivs av Södersjukhuset, Karolinska Universitetssjukhuset, SLSO och de akademiska vårdcentralerna, samt Hälso- och sjukvårds-förvaltningen. Under år 2023 har Kompetenscentret arbetat aktivt med ett systematiskt stöd för nya projekt som söker medel via Innovationsfonden.

- **Projektet 5G Mobile Health Innovative Solutions 5GMHI**

Region Stockholm har beviljats 6,4 miljoner euro (75%) i EU-medel för att fortsätta utforska potentialen hos avancerad 5G-teknik inom hälso-och sjukvården. Projektet i sin helhet är på 8,5 miljoner euro och består av sex delprojekt och drivs gemensamt av forsknings- och innovationsavdelningen på regionledningskontoret, AISAB, Locum, Södersjukhuset och i samverkan med Hjärtstoppcentrum (KI/SÖS), samt med Tiohundra i Norrtälje. Projektet genomförs i samarbete med Telia, som också tilldelas medel från EU. Projektet kommer att utforska hur avancerade 5G-tjänster kan bidra till ökad patientsäkerhet, kvalitet och tillgänglighet inom sjukvården. Projektet fokuserar bland annat på videokommunikation mellan ambulans och akutmottagning, drönare med hjärtstartare och videokommunikation från olycksplats, positionering i realtid av medicinteknisk utrustning samt fastighetsdrift av sjukhus med stöd av sensorer och 5G-teknik, genom att installera 5G-inomhusnät på Södersjukhuset.

- **Platsberoende mobila vårdlösningar/5G**

Ett projekt som genomförts 2021–2023 av Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, Locum och avdelningen forskning och innovation vid regionledningskontoret, i samverkan med Danderyds sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset, Tiohundra, HSF och. Syftet har varit att undersöka hur vårdens behov kan mötas med 5G-teknik inom prehospital -, intrahospital vård samt drift av vårdens fastigheter. Projektet är nu avslutat och växlas upp i 5GMHI projektet.

- **Drönarleverans av hjärtstartare**

Projekt som har inletts av Hjärtstoppcentrum vid Södersjukhuset/KI tillsammans med Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB). Projektet kommer att integreras i 5GMHI 2024. Viss koordinering sker med CityAM-projektet.

- **Drönare för sjukvården i Region Stockholm**

Förstudie som har genomförts av Locum, Karolinska Universitetssjukhuset, och Medicarrier och rapport publicerats 2023. Förstudien har utrett vad som behövs för att Region Stockholm ska kunna börja använda drönare för transport av medicinskt material som exempelvis labb-prover, blod, mediciner, samt tagit fram en rekommendation för nästa steg.

- **3-D visualiseringscenter**

Ett regionövergripande center för kliniskt bruk och innovationsarbete som etablerats 2022 har fortsatt utvecklats vid Karolinska Universitetssjukhuset.

- **Transportutveckling inom Medicarrier**

Höjd kvalitet i offentlig service med projekt för att utveckla och etablera egen transportverksamhet som skapar förutsättningar för ökad kvalitet i uppdragets utförande då nya leverantörer inte behöver implementeras vart fjärde år.

Ökad förmåga till insikter, analys och kunskapsbildning med projekt för att utveckla system med datafångst samt analyser för bättre förutsättningar för analys, datadrivna beslut och utveckling.

1.3 Strategisk inriktning Internt utvecklingsarbete

Innovationsstrategi (RS 2019-0672) – inriktning internt utvecklingsarbete

Internt utvecklingsarbete förstärker medarbetarna förmåga att bidra till utveckling och innovation. Innovationsstrategins syfte är att ge stöd och skapa förutsättningar för detta, genom möjligheten att få medel för enskilda projekt. Därtill syftar det strategiska innovationsarbetet till att rammar och

regelverk för internt utvecklingsarbete ska vara tydliga och väl kända, till exempel när det gäller immateriella rättigheter.

Immateriella rättigheter

En bilaga som utgör ett komplement till handboken för hantering av anställdas immateriella rättigheter inom Region Stockholm (RS 2020-0470-2) har tagits fram som del i EU projektet IDEAS. Anvisningar, handbok, fallstudier, frågor och svar samt mallavtal för hantering av immateriella rättigheter inom Region Stockholm har vidare kommunicerats och finns publicerade på regionstockholm.se/innovation.

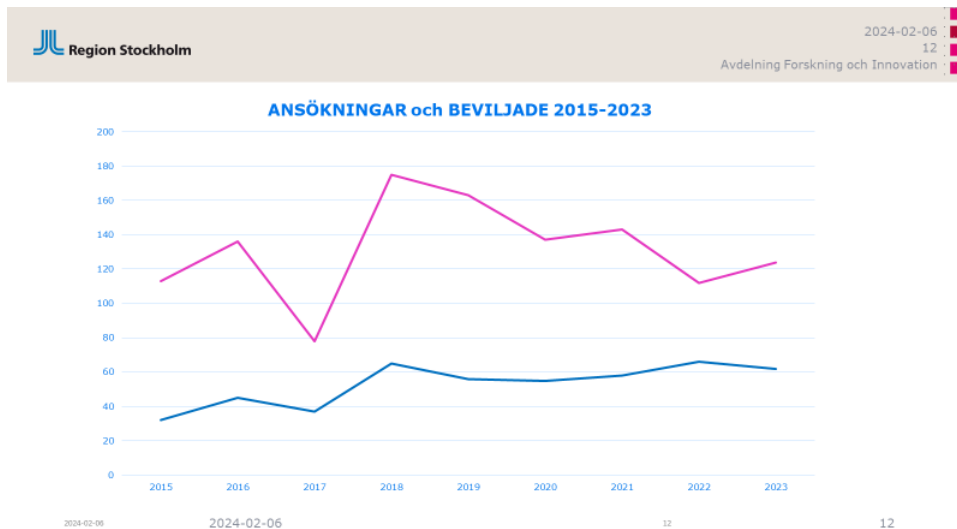
Innovationsfonden

Innovationsfonden är det strategiska verktyg där medarbetare i Region Stockholm eller anställda hos arbetsgivare som har avtal och uppdrag med Region Stockholm kan ansöka om medel, oavsett yrke eller befattning. Arbete med breddning för att möjliggöra ansökningar från alla kärnverksamheter har ökat 2023 och nu kommer 15 % av ansökningarna från andra verksamheter än hälso- och sjukvård. Breddningen bidrar till ökat samarbete och utveckling i hela Region Stockholm och vidare nyttiggörande av innovationsresultaten.

Innovationsfonden har fördelat 15 miljoner kronor två gånger per år och syftet att skapa möjligheter för utveckling av nyskapande produkter, tjänster och metoder som förbättrar för arbetet, patienter, invånare, resenärer och besökande i Region Stockholm.

Sedan starten 2015 har mer än 950 ansökningar om projektmedel mottagits varav ca 450 har beviljats. Uppföljning av projektens utveckling görs kontinuerligt. Innovationsfondens utformning och ansökningsprocess utvecklas ständigt, i samverkan med besluts- och beredningsgrupper och i kontakt med de sökande. Det har resulterat i effektivare kommunikation till de sökande och förbättrad ansökningsprocess. Utbildning och stöd ges till de olika innovationsenheterna som i sin tur möter och informerar medarbetare.

Under 2023 har erbjudandet utökats till sökande via Region Stockholms Kompetenscenter för system- och tjänstedesign, om stöd till nya projekt i tjänstedesign och systematisk tjänstedesignprocess. Medverkan med information om Innovationsfonden sker på ledningsgrupper, APT, medarbetarträffar, seminarier och event.

Figur 2 Statistik Innovationsfonden 2023. Under 2023 inkom 124 ansökningar. Av dessa beviljades finansiering för 62 projekt. Av de huvudsökande var 82 kvinnor och 42 män.

Innovationsfondsprojekt

Exempel på innovationer som framtagits inom Region Stockholm och som fått stöd av Innovationsfonden under 2023:

Karolinska universitetssjukhuset; Magnetkameraundersökning på patienter med hjärnblödning och traumatisk hjärnskada Det övergripande och långsiktiga målet är att denna innovation ska förbättra utfallet och komplikationsfrekvens efter hjärnblödning hos patienter som behöver neurointensivvård för sina skador. En förväntad bieffekt är dessutom sänkta kostnader samt mindre joniserande strålning.

Karolinska universitetssjukhuset; Röntgensvaret – en outnyttjad resurs för att förbättra klinisk praxis Det övergripande målet är att göra data från Regions Stockholms gemensamma röntgenarkiv, Bild och Funktionstjänsten (BFT), tillgängliga för kvalitetssäkring, uppföljning och forskning.

Folk tandvården; Cirkulära skyddsförkläden, ett pilotprojekt för möjlighet av införande av tjänsten i andra verksamheter än sjukhus Projektet kan ge stora klimatvinster i regionen genom att sluta bränna plast och istället cirkulera det till nya produkter. Ett svensktillverkat förkläde kan betyda mycket för leveranssäkerhet och patientsäkerhet i regionen och i Sverige, de förkläden som köps i dag kommer från fossilolja eller sockerrör och tillverkas, viks och transporteras från olika delar i världen.

1.4 Kommunikation

Lättillgänglig information om det strategiska innovationsarbetet är en viktig komponent i arbetet med att implementera strategin. Med kontinuerliga nyheter på hemsidan regionstockholm.se, nyhetsbrev och

återkommande uppföljningar av innovationsarbetet säkerställs att kommunikationen når målgrupperna. Formgivna versioner av "Innovationsstrategin" och av "Innovationsbokslut" har tagits fram. Magasinet Goda Innovationer 4 har färdigställts, vilket beskriver enskilda innovationsprojekt i Region Stockholms verksamheter. Chefsgruppen Innovation, med representanter från verksamheterna, har haft månadsvisa möten och nätverksträffar om innovationsarbetet för alla medarbetare har genomförts.

1.5 Sammanfattning

Region Stockholms beslutade innovationsstrategi stärker innovationsförmågan i samtliga verksamheter som ägs av eller utförs med finansiering från Region Stockholm så att nya lösningar används, sprids och integreras långsiktigt med syfte att bidra till en högre livskvalitet för invånaren, patienten, närstående, resenären och besökaren. Region Stockholm bidrar även med finansiellt stöd till övergripande innovationsprojekt via Samordningsgruppen för innovation samt till ett stort antal verksamhetsdrivna projekt via Innovationsfonden. I de två uppföljningsindikatorerna för innovation syns en ökning av innovationsförmågan hos många nämnder och bolag för 2023.